

GAZETA LUBELSKA

NIEZALEŻNE PISMO DEMOKRATYCZNE

Lublin, wtorek 29 maja 1945 r.

Nr 99

Chłopskie rezolucje

Chłopi wspólnie gromadzą się rzadko. Często spotkaniem, zwłaszcza w dzisiejszym okresie trudności komunikacyjnych, stoi na przeszkodzie ogromne rozproszenie osad na wsi. Z tego względu jednak każdy zjazd chłopski ma swoje znaczenie, swoją wagę. Na zjeździe znajduje swój prawdziwy wyraz to, co chłop myśli, co mu na sercu leży, to, co go boli i to, czego pragnie. Na baczność uwagę zasługują zarówno wypowiedzi poszczególnych członków zjazdu jak i ich wspólne uchwały.

Zjazd chłopski, jaki odbył się w Zielone Świątki był pierwszym zjazdem, na który zjechali się chłopi ze wszystkich stron Polski. Zjechało ich dużo. Padły na nim ważne słowa premiera Osóbki-Morawskiego i wicepremiera Gomułki; przemawiali przedstawiciele chłopów, zapadły uchwały.

Co myślą i czego chcą chłopi w wyzwolonej Polsce, czego pragną i co ich dreczy? Nie chłopi jednego powiatu, ani nawet województwa, ale chłopi całej Polski.

Odpowiedź najogólniejszą na te pytania dają nam uchwalone na Zjeździe i we wszystkich pismach opublikowane rezolucje. Z rezolucji tych wynika, że chłop polski w tych pierwszych dniach powojennych chce przede wszystkim pokoju i spokoju oraz dostępu do oświaty i kultury. Pojedynczy chłopi w rozmaity sposób te swoje pragnienia formułują, ogólny jednak ich sens jest jeden: pokój i oświata. Dlatego chłop pragnie, aby Polska z narodami siostrzankami łączyły stosunki jak najbardziej przyjazne. Dlatego pragnie, aby państwo nasze zacieśniło stosunki z demokracjami zachodnimi. Dlatego pragnie, aby w stosunkach między narodami zapanował spokój i sprawiedliwość, a miejsce walki i współzawodnictwa zastąpiła współpraca i współdziałanie.

Wojna, która trwała tak długo, a dwukrotnie niby potężny, miążący wszystkim walec, przetoczyła się przez nasze ziemie, najbardziej dotknęła chłopów.

I w 1939 r. i w latach 1944, czy 1945 płonęły chaty chłopskie, płonęły stogi chłopskie, ginęły konie, krowy i przychówki chłopskie, a kopyta końskie, a buty żołnierskie, a koła armat i gąsienice czołgów wgniatały w ziemię niezbrany plon. Tam, gdzie front zatrzymał się na dłużej, niszczał cały dobytek, ale i tam, gdzie walki trwały stosunkowo krótko, zniszczenie było ogromne.

Gospodarczo wojnę najdotkliwiej odczuł chłop, chłop w całej swej masie.

Chłop chce pokoju, a z nim spokojem i ładem. Chłopi pierwsi i najsumienniejsi przystępują do odbudowy swej gospodarki i żądają, by im w tym nikt nie przeszkadzał. Nie czekają na opracowanie ogólnych planów, programów itd. Ziemię zasiał i plon z niej chcą zebrać. Na miejscu zniszczonej chaty stawiają tymczasową lepiankę lub barak i chcą w nim mieszkać. Ale wara tym, co by im przez warcholstwo mieli w tym przeszkadzać. Chłop w jego pracy potrzebny jest porządek i ład. I w interesie chłopca ład i porządek w państwie musi być zaprowadzony, a pokój w świecie na długie lata ugruntowany.

Takie jest podłoże żądania pokoju. Prosty, chłopskim rozumem wyrozumowany i prosto i jasno wyłożony.

Drugie zagadnienie wysunięte przez zjazd — to żądanie dostępu do oświaty i kultury.

Ze chłop polski oświaty bardzo silnie potrzebuje, nie jest żadnym odrywkim, ani reliktem. Nawet w warunkach Polski sanacyjnej chłop starał

Przed spotkaniem Wielkiej Trójki

LONDYN, 28. V. W Londynie przeprowadzane są obecnie wstępne rozmowy na temat rychłego spotkania kierowników trzech mocarstw w osobach premiera Churchilla, prezydenta Trumana i marszałka Stalina. Specjalny wysłannik z Waszyngtonu Davis odbył wczoraj rozmowy z premierem Churchillem, następnie ma się spotkać z ministrem Edenem.

W Moskwie wysłannik z Waszyngtonu, Harry Hopkins odbył rozmowy z marszałkiem Stalinem. Rozmowy te by-

ły utrzymane w tonie serdecznym i szczerym.

Prasa brytyjska na naczelnych miejscach umieszcza wiadomości o rychłym spotkaniu się tych trzech mężów i podaje, że tematem ich rozmów będzie przede wszystkim sprawa jednolitej polityki administracyjnej w Niemczech i Austrii, a następnie będzie także poruszona sprawa Polski i Triestu.

PARYŻ, 28. V. Premier Churchill oświadczył, że konferencja Wielkiej Trójki odbędzie się najprawdopodobniej między 15 czerwca a 5 lipca.

Pomoc UNRRA dla Polski

Codziennie transport kolejowy z Konstancy

BUKARESZT (Polpress). Do portu w Konstancy zawinął parowiec „City of Omaha” czwarty z kolei statek z ładunkami UNRRA dla Polski. Transport około 5 tysięcy ton zawiera lekarstwa, żywność, ubrania, obuwie, nasiona jęczmienia, narzędzia rzemieślnicze, mydło, łóżka i pościel. Przystąpiono niezwłocznie do przeładunku towaru do wagonów kolejowych. Codziennie z Konstancy odchodzą do Polski jeden, dwa transporty kolejowe.

Dotychczas wysłano do kraju 500 wagonów, załadowanych towarami z wy-

działu pomocy UNRRA. Międzynarodowa komisja kontrolująca w Rumunii i władze radzieckie okazują wielką pomoc, ułatwiając transport ładunku.

Bliski Wschód zaniepokoiony

Syria i Liban zerwały rokowania z Francją

ANKARA, 27. V. — W Syrii ogłoszono rejestrację mężczyzn od 18—50 lat.

Wojska francuskie, które przybyły dla uzupełnienia garnizonów do Syrii, nie wychodzą poza obręb koszar. W wy-

wiadnie z przedstawicielami prasy zagranicznej generał Demet zaznaczył z naciskiem, że nie ma zamiaru użycia siły militarnej na obszarze Syrii i Libanu. Nie może mieć wrogich zamiarów wobec tych krajów, gdyż przecież w skład armii francuskiej wchodzi oddziały syryjskie, które brały udział w tej wojnie przeciw Niemcom.

LONDYN, 28. V. Napięcie w państwach Lewantu trwa. Rząd francuski wydał oficjalne oświadczenie na temat wypadków w Syrii i Libanie, w którym wyraża ubolewanie, że Syria i Liban zerwały rokowania, przypominając równocześnie, że za sprawą Francji Syria i Liban uzyskały niepodległość.

Prasa Panarabska solidaryzuje się ze stanowiskiem Syrii i Libanu. Egipskie radio z Kairu podaje, że Syria otrzymała z Palestyny i z Iraku liczne oświadczenia, potwierdzające słusność jej stanowiska.

LONDYN, 28. V. Rząd francuski ogłosił wczoraj wieczorem oficjalne oświadczenie w sprawie Syrii i Libanu. Między innymi w oświadczeniu powiedziane jest: trudno uwierzyć, że Syria i Liban posiadają nas o wrogi do nich stosunek. Rząd francuski ogłosił niepodległość obu państw i wpłynął na to, że oba państwa zostały zaproszone na konferencję w San Francisco.

W przyszłym tygodniu nastąpi w Kairze konferencja Rady Ligi Afrykańskiej, której celem będzie omówienie zagadnień, związanych z konfliktem między Syrią i Libanem a Francją. Adam Bej, sekretarz Ligi, oświadczył, że sytuacja ta wymaga gruntownego przedyskutowania.

Pogrom Japończy

WASZYNGTON, 28. V. Oddziały amerykańskiej piechoty morskiej wzmocniły swe pozycje w Naha, stolicy Okinawy.

Na wyspie Mindanao, Amerykanie prowadzą pościg za oddziałami japońskimi.

W czasie walk na wyspach filipińskich zabito i wzięto do niewoli 380.000 Japończyków. Straty amerykańskie wynoszą ponad 48.000.

Oddziały australijskie na wyspie Tarakan w pobliżu Borneo zbliżają się do środkowego pasa obrony japońskiej.

Dalsi wybitni hitlerowcy pod kluczem

LONDYN, 28. V. Radio angielskie podaje wiadomości o dalszych aresztowaniach członków elity hitlerowskiej. W Hamburgu schwytano byłego gubernatora Gdańska Förstera. Schwytany posiadał przy sobie ampułkę morfiny. Jednak żołnierze udaremnił jego zamach samobójczy. Aresztowany został także von Grein, następca Göringera. W ręce sojuszników wpadł również generał von Wittinghof, dowódca wojsk niemieckich, które poddały się marszałkowi Alexandrowi. Na terenie Austrii aresztowano administratora mienia zagrabionego w Polsce, Gleisnera. II armia angielska ujęła brata Himmlera, a inne oddziały angielskie aresztowały siostrę Hitlera.

Z okupowanych Niemiec

Władze brytyjskie w Niemczech ogłosiły, że Hamburg jest otwarty dla żeglugi, i że za parę tygodni będzie można już tam wyładowywać do 10.000 ton dziennie. Niemiecy jeńcy pracowali przy odminowaniu portu i naprawach, niemieccy robotnicy porządkują doki. Port pozostaje pod zarządem brytyjskim. Właściciel firmy Blom i Foss, Rudolf Foss, na skutek przeciwstawiania

się zarządzeniom władz brytyjskich został aresztowany. Siły policyjne, działające na tym terenie Niemiec rekrutują się z Niemców, uchodźców z dawnej Rzeszy. Korespondent brytyjski, Frank Guillard podaje, że odbudowywanie lotnisk jest w pełnym toku i w niedługim czasie każda część Niemiec będzie dostępna dla lądowania alianckich samolotów.

się uczyć dziecko możliwie najdłużej i „najwyżej”. Winą wadliwego ustroju szkolnictwa było, że to „najwyżej” ograniczało się w większości wypadków do zaledwie 3—4 oddziałów szkoły powszechnej. Rewelacją jest, że w rezolucjach konieczność upowszechniania oświaty i kultury została tak silnie zaakcentowana i tak jasnowyro podkreślona.

„Dążyć będziemy, aby szkolnictwo wszelkiego typu i stopni było tylko państwowe i dostępne dla dzieci chłopstwa polskiego” — oświadcza chłopi w punkcie 8 rezolucji. A zaraz w następnym uzupełniają do żądaniem przebudowy ustroju szkolnego i programów „w duchu zgodnym z charakterem i dążeniem wsi polskiej”.

Chłop chce kształcić swoje dzieci nie tylko w szkole powszechnej. Chce, aby jego syn i córka mogli osiągnąć najwyższy stopień wykształcenia. Dlatego mur istniejący między szkołą powszechną i średnią utworzony przez ustrój szkolnictwa i programy został zniszczony.

Po reformie rolnej przychodzi kolej

na reformę szkolnictwa. Żądania idą dalej. Chłop chce korzystać ze wszystkich zdobyczy kultury na równi z innymi obywatelami kraju. Oddawna wiadomo, że nie samym chlebem człowiek żyje. Czyż zdziwi kogokolwiek żądanie upowszechnienia książki, tej najbardziej potrzebnej strawy duchowej?

Wobec tych żądań o charakterze kulturalnym na drugi plan schodzą żądania natury gospodarczej również wyrażone w rezolucjach. Wiadomo, że w wytypowaniu i wytypowaniu, tak trudne do wytypowania w psychice ludzi, którzy przez prawie sześć lat przeżywali pod destrukcyjnym wpływem niemieckim: przekupstwo i łapownictwo oraz samowola, i bezprawie jakie niestety jeszcze zbyt często dają się zaobserwować. Wytypowanie te pozostałości okupacyjne, zniszczyć spekulacje, która „żeruje na szerokich masach chłopskich, robotniczych i inteligentnych” — oto zadanie rządu trudne, ale które musi być wykonane.

Ład i porządek, oświata i książka dla wszystkich, praworządność i sprawliwość — oto zasadnicze postulaty chłopskie na dziś

